

Naujienu Antroji Dalis

NO. 430

CHICAGOS LIETUVIŲ LITERATŪROS DRAUGIJOS LEIDINYS

XIV METAI

DIENŲ SKEVELDROS

1.

“Literatūros ir Meno” Nr. 26 (610) net 2 straipsniai paskirti “Mūsų sostinės rytojui”: arch. V. Šližys rašo “Vilnius — pastoliuose” ir doc. A. Spelskis “Senamiesčio rekonstrukcija”.

Vilnius... Seku iš ten kiekvieną, sakyk, gatvės grindinio kuždesį, praslenkančių debesų šešėlį ant Neries vandenų. Vilnius...

Vilnius... Pasirodo, esama 2 senamiesčio rekonstrukcijos variantų. Kas paruošė? Ogi Mokslinė - restauracinė gamybinė dirbtuvė ir Projektavimo institutas “Lietprojektas”. Tiksliau autoriai nenurodomi, bet... yra pagrindo įtarti, jog tai bus “skoliniai nuo Volgos”, t. y. rusai. Su miestu elgiama lyg su sviestu prie svietimo stalo:

I variante numatoma Kapuko (buv. Jogailos) gatvė išvesti tiesiai į Černiachovskio vardo tiltą (buv. Žaląjį), iškertant namuose atitinkamo ploto pravažiavimus ir nugriauinant keletą namų, esančių naujoje trasoje;

II variante siūloma transportą iš Komjaunimo (buv. Pylimo) gt. nukreipti į L. Girso (buv. Vilniaus) gt. ties buv. evangelikų bažnyčia kertant įstrižai kvartalą (palei vad. Mokytojų namus nugriauinant eilę pastatų, karo metu apnaikintų ir iki šiolei neatstatytų).

Doc. A. Spelskis abudu variantus atmetė, nes, kaip teisingai teigia, I (praktant namus) nerealaus, o II (mechaniskas praplėtimas) “galutinai sužalotų vieną iš seniausių ir būdingų Vilniaus gatvių”.

Atmetama ir judėjimo iš Užupio į Antakalnį (pro senamiestį) projektas. Siūlyta gi šitaip: “Tiesos” (buv. šv. Onos) gt. be posūkio į Pionierių (buv. B. Radvilaitės) gt., bet tiesiai, t. y. kertant Puškinio (buv. Maironio) parką ir palei Gedimino kalną dešiniuoju posūkiu per Vilnios tiltą į Kosčiūškos gt.

Beje, Rudnikų traktas numatomas uždaryti. Be to, projektuojama 3 nauji tiltai per Nerį: ties Lenino (buv. Lukiškių) aikšte — Mokslininkų namais; Antakalnyje — ties Olandų gt. ir iš Konarskio gt. pro Vingio parką (į Žvėryną).

Arch. V. Šližys rašo apie vad. Neris krantinę. Statyba turėtų apimti maždaug 50 ha plotą tarp Neris upės, Ukmergės gt., Černiachovskio vardo tilto ir Sultonų gt. Statyba numatoma pradėti jau

ateinančiais, 1959-aisiais metais. Čia žodis pačiam architektui V. Šližiui:

“Krantinės ansamblio pradžią sudarys prie Černiachovskio v. tilto esanti Rapolo bažnyčia. Jos papėdėje, ant žemutinės terasos iškilis stambaus šešiaaukščio viešbučio su restoranu ir valgykla lenktas korpusas, o prie jo prisišlies 5 aukštų gyvenamasis namas. Toliau krantinę perkirs nauja plati gatvė — magistralė, einanti nuo Mokslininkų namų per naujai projektuojamą tiltą. Už šios magistralės penkiaaukštis krantinės užstatymas lenkta linija tęsis statomo Pedagoginio instituto link. Šiame protarpyje kraštiniai namai stovės ant žemutinės terasos, o centriniai — ant vidurinės. Pastarųjų tarpuose įsiterps aštuoniaaukščiai bokštinio tipo gyvenamieji namai. Kiekvieno jų papėdėje į šlaitą įsirems po vienaaukštį universalios paskirties pastatą, kurių plokštį stogai sudarys aikštelės. Šiuose pastateliuose su plačiais langais — vitrinomis bus parduotuvės, kavinė, atelje. Tarp jų prieinančiame vidurinės terasos šlaite bus įrengtos poilsio aikštelės su laiptais ir kitomis mažosiomis architektūros formomis. Toliau, prieš Pedagoginio instituto pastatą krantinės užstatymas pasuks į dešinę ir palei projektuojamą bulvarą vėduokle nusidrieks ligi Ukmergės gatvės. Krantinės ansamblių užbaigs naujieji Pedagoginio instituto rūmai. Visi aptarnaujančios paskirties pastatai, išskyrus parduotuves, koncentruosis kvartale prie Sultonų gatvės: čia numatoma pastatyti 2 mokyklas, keletą stambių po 100 vietų garažų individualioms automašinoms, pirtį, skalbyklą ir kt.

2.

Toliau piešiama tokia ateities Vilniaus vizija:

Planuojant šį rajoną, buvo atsisakyta nuo įsigalėjusių statybos praktikoje uždarytų kiemų ir atkino gatvių užstatymo. Namai čia stovės laisvai išsidėstę, pritaikę prie vietovės ir, kiek reljefas leidžia, parenkant geriausią pastatų orientaciją pasaulio šalių atžvilgiu. Tokiu būdu butai gaus kiek galima daugiau saulės, o per langus matysis ne pilkos namų sienos, o medžiai

ADOMAS P. JASAS

ŽIBURĖLIAI VANDENY

1.

Temsta vakaras, ir vėliai
tu į pasaką eini:
žiba tviska žiburėliai,
žiburėliai vandeny.

Ir skliautai į skliautą remias
amžinybės sklidinai —
tai būtis anapus žemės,
tai svajonės vandeny...

Tartum dangūs tavo vėlei,
nors dar žemėj gyveni,
žiba tviska žiburėliai,
žiburėliai vandeny.

PO SVETIMĄSIAIS AŽUOLAI

2.

Plauk, naktie, į kalnus, glusk į nykią žemę,
kur žmogus iš vargo vargui kraitį krovė! —
Svetimaj padangėj, taip aklai sutemę,
supasi į vaizdą sapnas ir tikrovė.

Ažuolų šešėlius juodos varnos plazda,
tartum pakaruoklių vėlės susirinkę...
Pasidėk kuprinę ir keleivio lazda,
šios kraupios nakvynės mielas dalininkel!

KARALYSTĖS KRONIKA

3.

Tempora mutantur...

turėjo tokią kroniką,
Mano teta — senoji Monika —
parašytą kaip pasaką
apie karalių auksiniame soste,
kursai užspringo karpio ašaka
ir... mirė neatsisveikinęs su karalyste.

O jau
ir mirusiam blogiau,
kad nei princo nei princesės neturėjo,
ir liko jo sostas, pakibęs ant vėjo.

Ir buvo iki ašarų gaila:
kas auksą, kas širdį, kas žodį valdys? —
Ir kaip išsiaiškinti reikalą — susipainiojusį ir kvailą:
kas didžiausias šios karalystės žmogžudys?

O minia —
ir barama ir plakama,
bet vis karaliui ištikima —
pajutusi sostą bloškiantį vėją,
pakorė žveją ir virėją...

ir žalumynai, kurie, savo ruožtu, apšvarins, padarys sveikesnį aplinkinį orą. Tarp namo ir kiemo pravažiavimo paliekama siaura apželdinta juosta, tuo atgavinant seną lietuvišką tradiciją — turėti po langais žalumynus. Tokia pat, tik platesnė, juosta paliekama tarp namo ir šaligatvio: ji apsaugos gyventojus nuo gatvės dulkių.”

“...rajonas turės kanalizaciją, vandentiekį, dujas, telefono ir radijo tinklą, centrinį namų apšildymą iš rajoninės katilinės. Ypačinga priemonė šiame rajone bus diukerio įrengimas, t. y. kanalizacijos pravedimas po Neris upe į kairįjį krantą. Iš čia, kolekto-

riaus ir perpompavimo stoties pagalba kanalizacijos vanduo bus nuvedamas ir išleidžiamas į upę už miesto ribų. Ši priemonė prisidės prie Neris vandens apšvarinimo. Atlikus statybos ir žemės darbus krantinėje, Neris vaga šiame rajone bus sureguliuota.”

3.

Anot arch. V. Šližio, po kelių metų ištisas Vilniaus rajonas pakeis savo veidą. O, kad... žodis įsikūnytų! Tardamas šį nuoširdų linkėjimą nei kiek nesijaučiu bekoloboruojas su okupantu. — Projektuojamąją krantinę išpuoselėjo lietuviai urbanistai, ir statys lietuviškieji smegenys ir

(Tęsinys 2-me pusl.)

lietuviškieji raumenys. Tai faktas. Ir to užtenka. Man, prisipažinsiu gana atvirai, koktu skaityti, kai iš šiapus geležinės uždangos tyčiojama: būtai bus mažoki (2-3 kambariai ir virtuvė), ir jų mažoka (vos 2,500 šeimų), ir t. t. ir t. t. Kartoju: svarbu pats faktas, pati nauja gyvenamoji erdvė.

Manding, mes dažnokai esame... nekonsekventiškai (ne-nuoseklūs). Nedarom ir nedarom priekaištų von Rentelnui, Hingstui, Wulfui ir kt. nacių okupacijos pirmūnams, kad jie nesirūpino Lietuvos gyventojų būtimi (gyvenamąja erdve ir kt.). Bet kertam iš peties į dabartinį Lietuvos okupantą. O juk abu labu tokie! Gal kas pasakys, kad 1941-1944 m. buvo karas. Taip. Buvo karas. Bet Lietuva nekariavo. Lygiai tada, lygiai šandie ji yra okupuota. Jei nekaltinam Kubiliūno, nekaltinkime ir... Justo Paleckio. Abu labu tokie! Abudu svetimųjų vergeliai, ir svetimųjų naudos paisytojai. Ir jei kas laimima (statyboj, kultūroj, ekonominiame gyvenime ir kt.), laimima prieš okupantų intencijas, nes taip sąlygos susiklosto, kad... nenoroms tenka ši-tą "broliškąjį" res-publikai duoti. Ši faktą lyg kokią rodyklę, visada turėkime perspektyvoje, ypač vertindami gyvenimą Tėvynėje.

O grįžtant į... Neries kran-tinę, tenka pastebėti, kad tai šimtmečių svajonė, šviesuomenės kartų kartų vizija. Bet... miesto pažangai trukdė "privatus kapitalas": visa atkran-tė buvo užgriozdinta lentpiū-vėmis (lenkų okupacijos metu: 9 žydų ir 2 krikščionių, bet... koncerne!), viešaisiais namais, nелеgaliomis spirito varyklomis ir t. t. ir t. t. Ir likimo pokštas: okupacijoje atsiranda proga sostinės urbanistiniams planams realizuoti. Laisvę atgavus bėpig bus įnešti... korektūrą.

Dingos, Didysis Aitvaras (Balys Sruoga) visada į šeškinės šlaitus žiūrėjo kaip į ateities Vilnių, į platų kūrybai akiratį. Syki sušuko: "...o kad dėtų kas bombų į tą brūzgyną, gal pagaliau žemkalmis turėtų laisvas rankas!"

4.

Neseniai vienas mūs, tremtinių, laikraštis rašė (maždaug): bolševikai, naikindami tautos paminklus, sunaikino inž. P. Vileišio statytą Žaliją tiltą.

Tikrai... klauno vertas teiginys. Tai iš serijos tų, kuriuos kurią kai kurie tremties laureatai. Pvz. iš Kauno į Vilnių geležinkelio važiuojama pro Kaišiadoris ir... N. Vilnią. Į žaliuosius ežerus dviračiu smogiama (iš šv. Ignoto gt.)... 2 valandas, kai... pėsčiomis nueinama per... valandą.

Juk Žaliją tiltą susprogdino vokiečiai beatsitraukdami.

Žvilgsnis į egzistencialistinę prancūzų literatūrą

Labai dažnai mūsų dvidešimtas šimtmetis yra vadina-mas "baimės amžiumi". Šio laikotarpio žmogus, gyvenęs tarp daugybės filosofinių vėna kitai prieštaraujančių sistemų, apakintas techninių užkariavimų bei nepaprasto progreso, pradeda abejoti tradicinių vertybių tikrumu. Radęs laiko rimčiau pasvarstyti, jis sykiu su Paskaliu (1623-1662) klausia tačiau savęs — "Kas mes esame? Kur mes einame?" (*Mintys*). Šie du klausimai ir kelia nerimą kiekvienam moderniam ir galvojančiam žmogui, ypač tam, kuriam Dievas nebeegzistuoja.

Volteras (1694-1778), puldamas katalikybę ir bažnyčią, skaitė tačiau save deistu ir pripažino filosofinio Dievo egzistenciją, nors jo paties antireliginė akcija iškėpė netoleranciją ir neapykantą religijai bei bažnyčiai.

Renanas (1823-1892), sutirpdęs dogmą istorijos ir filologijos skiedinyje bei suvedęs absoliutą į reliatyvumo rėmus, išaiškino, kad krikščionybė yra paprastas istorinis fenomenas. Jo istorinis bei filosofinis reliatyvizmas eina tačiau plačios tolerancijos keliu. Renanas baigė visiškai sugriauti, ką Volteras buvo apgriovęs, bet jis taipogi sugriovė Voltero netolerancijos dvasią elito eilėse. Padaręs negalimu tikėjimą, jis padarė negalima bet kokią netoleranciją.

Saint-Simon (1760-1825) su savo *Industriniu Katekizmu* (1824) bei Comte (1795-1857)

Antra grįžus, tai jau buvo antikas, seniena. Jau lenkai reikalavo lėšų tiltui perstatyti ir — dalį judėjimo nukreipti į vad. Maldininkų alėją per projektuotąjį tiltą ties buv. Elektros stotimi (vėliau: Rinktinės gt. — į Kalvarijas).

O kas gali būti prieš antrosios bolševikų okupacijos metu pertvarkytąjį Geležinkelio stoties aikštę? Seniai urbanistai svajojo, bet... bombos išsprendė.

Į Vilniaus miesto ribas įjungta N. Vilnia. Kremliaus užgaidą? Anaipat. Tai sena sena byla. Ana, prof. M. Limanowski (žinomo lenkų sociologo, P.P.S. steigėjo ir t.t. sūnus, didelis Lietuvos ir Vilniaus mylėtojas) jau 1932 m. šaukė, kad tik... asilas nesupranta, jog N. Vilnia yra natūralus Vilniaus priemiestis.

Man atrodo, kad kalbant apie Vilnių, reikia... Vilnius pažinti ir mylėti, Vilnius amžių būvyje, audrų ir giedrų metu. Gera būtų, jei apie Vilnių, koks kuriasi šandie, išsirtartų mūs, tremties, inžinieriai, architektai, dailininkai. Bet, nenusigaskite, jie moka praeiti... pačia pavojaus briauna, ir *n-u-o-s-m-u-k-i-o* išvengia, ar ne?

J. Cicėnas

baimės bei netikrumo jausmo.

Egzistencialistinė literatūra su Sartru, Camus, Malraux ir Beauvoir, pasirodė apie 1940 metus kaip labiausiai charakteringa mūsų epochai literatūrinė srovė, labai dinamiška, jaučianti ir vaizduojanti mūsų egzistenciją kaip tragišką ir absurdišką. Kaip filosofija egzistencializmas yra sistematiškas galvojimas, turįs pradžią egzistencijos analizėje, — tokios egzistencijos, kokią mes ją suprantame.

Egzistencializmas yra, platesne žodžio prasme, pesimizmas, nes nuo šv. Augustino iki Kierkegardo, pradedant Paskaliu ir baigiant Nietzsche, egzistencializmo nuotai-kos randamos pas įvairius žmones ir įvairiose kritiškose situacijose.

Taigi, šios rūšies literatūra,

(Nukelta į 4 psl.)

REDWOOD STUDIO

- Vestuvėms
- Suėjimams
- Šeimos portretams
- Įvairioms progoms

Kviečiame visus mūsų lietuvių draugus atvykti ir su mumis susipažinti. KALBAME LIETUVIŠKAI.

JOE BARNASH, Prop.

REDWOOD STUDIO

1901 W. 51st St. WA 5-5900

SKOLINK IŠ STANDARD UŽ

ŽEMESNĮ NUOŠIMTĮ TAUPLYK PAS STANDARD—

Stipriausioji Chicagos Bendrovė

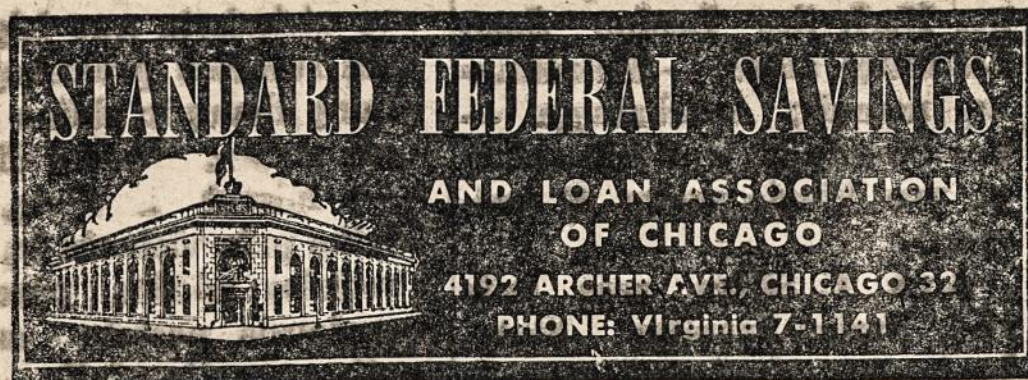
Turtas \$60,000,000.00

Atsargos Fondas 5,700,000.00

Chartered and Supervised by the
U. S. Government

JUSTIN MACKIEWICH, Prez.

LENDG. Kasdien, įskaitant šeštadienį, nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. Trečiadieniais visai neatidaro.

MAGISKASIS KAMBARYS

(Tęsinys)

"Nusiramink tamsta", jis pasakė. "Tamsta pergyveni psichologinį bandymą, ir tas garsas, kurį girdėjai, kaip ir visa kita šiame kambaryje, priklauso tam bandymui. Mes tamstai nepadarysime jokios nuoskaudos. Tik vienas patarimas. Vengk, jei tik gali, šviesos spindulio, nes jis gali būti pavojingas tamstos smegenims"...

Daktaras Nemeth staiga išėjo, ir aš pradėjau galvoti, ką turėjo reikšti tas jo naujas perspėjimas, kai staiga labai ryškus sidabrinis šviesos spindulys nusileido žemyn ant kilimo ir čia pasiliko tik mažu apskritu šviesos rėtelio. Lėtai, lėtai, veik nepastebimai jis slankiojo po kambarį. Atsiminęs dr. Nemeth perspėjimą, aš pakėliau akis į langą užtaisus, iš kur atrodė ta šviesa išėjo. Norėdamas pabėgti nuo to spindulio aš leidausi bėgti į kitą kambario galą. Dabar man paaiškėjo, kodėl tas kambarys turėjo tokią keistą formą. Pastatytas pusračiu jis neutrėjo jokio kampo nuo to baisaus spindulio pasislėpti.

Spindulys perėjo per masyvinį permatomąjį stalą kambario viduryje. Palinkusi lova buvo taip pastatyta, kad visas miegančio veidas turėjo būti spindulio kelyje.

Nebuvo jokio būdo tos šviesos išvengti, kaip aš greit įsitikinau. Pagaliau pamačiau, kad turėsiu susigyventi su ta šviesa, kas bus kas nebus, nes nebuvo prasmės nusibaigti besistengiant nuo jos pabėgti. Atsisėdau ant grindų ir ramiai laukiau, kol ji mane apsems.

Gal po kelių valandų mane prikėlė iš miego jaunas kalintojas atnešęs man valgyti. Pajutau didelį norą kalbėtis su daktaru Nemeth. Aš žinojau, kad tai jis tvarkė visas šias operacijas, kaip ir tą spindulį, kurs šiuo metu buvo dingęs.

Daktarui atvykus, aš vargiai jį bepazīnu. Jis dėvėjo sveterį be rankovių ir tenisui lošti trumpas kelnės. Pastebėjau, kad jo rankos buvo labai raumeningos ir tvirtos.

Iėjęs į kambarį taip keistai apsirengęs jis tuojau pradėjo kalbėti apie kokią ten gražios figūros moterį, kurią jis sutikęs gatvėje, ir čia pat pradėjo man pasakoti nepaprastai purviną istoriją iš savo patirties būnant jaunu, su viena kaimiete mergaite. Aš buvau pritrenktas tokio neįprasto pakitimo jo elgsenoje.

Jis pradėjo klausinėti apie mano patyrimus su mergaitėmis, kokias aš pažinojau universitete. Aš vengiau atsakinėti į jo klausimus ir jis juokdamasi tingiai išsitiesė ant mano divano.

"Niekam nepakenksi papasakodamas man tokias istorijas. Tikriausiai pasakius, tokios istorijos man patinka. Aš irgi esu vyras", jis pasakė.

Dr. Nemeth išėjus — manau, tai buvo nakties metas — aš vėl neramiai, su plakančia širdžia pradėjau laukti, kuomet tas spindulys pasirodys, ir kai jis pagaliau pasirodė, aš pajutau kažką panašaus į palengvėjimą. Dabar visai nebebandžiau nuo jo bėgti. Vietoj to aš apalpau.

Vėl buvau prižadintas valgyti, ir po to vėl bereginti nugarimzdau į kažkokį bejėgį snaudulį. Aiškiau pasiliko atmintyje pasibaisėtini slogučiai, apėmę mane tuojau po valgio.

Ši kartą buvau pažadintas kažko naujo magiškajame kambaryje: tai buvo kino filmas. Pirmiau negalėjau suprasti, kam buvo tas baltas lopas sienoje prie durų. Dabar žinojau. Tai buvo ekranas nušvito, rodydamas ramų krašto kalvuotą vaizdą. Man susikaupus besiekant tą naują pramogą, staiga kalvos išhluko, susijaugė ir pradėjo šokinėti, išvirsdamos į besiraitojančių, besikrypuojančių žmonių kūnų orgiją. Pagaliau tų žmonių sąnariai atsiskyrė, išsidalino ir pakilo į dausas. Rankų ir kojų pirštai staiga išaugo į milžiniškas proporcijas ir pagaliau subiro žemėn be gyvybės.

Scena bereginti pasikeitė ir jų vietą užėmė linksmos komedijos. Filmas judėjo labai nevienodai, tai pradėdamas riedėti svaiginančiu greičiu, tai vėl sulėtėdamas iki kone sustojimo. Mirgulinuojančios optinės iliuzijos, pradėdavo įsigyti formas ir aš jas sekiau akis įtempęs. Mačiau žmonių einančių ilgais laiptais, įeinančių į butą, išeinančių į balkoną ir vaikščiojančių ore per kokius šimtą pėdų viršum žemės. Kitais atvejais prasidėdavo šlykščios lytinės scenos, išvirsdamos vėl į ką nors be jokios prasmės.

Mano pirmasis filmas truko kokias dvi valandas, palikdamas mane visiškai išsisėmusį ir nuvargusį. Miegojau neramiai, bizariškiems vaizdams lyg slogučiams persekiojant. Lyg sapne pamenu daktarą Nemeth įėjus į kambarį ir duodant man adatą.

Kai pagaliau atsibudau, tik iš dalies pasilsėjęs, daktaras Nemeth vėl buvo šalia manęs. Dabar jis buvo visai nepanašus į aną keistą figūrą su trumpomis kelnėmis ir sveteriu; dabar jis turėjo savo rimtą mokslinę pozą. Dabar jis buvo formalus ir mandagus.

Kalbą jis pradėjo netikėtu posūkiu. "Ar tamsta esi katalikas?" jis paklausė. "Tamsta gali man pasakyti atvirai, kadangi aš labai gerbiu katalikų bažnyčią. Išpažintis, pavyzdžiui, yra stebėtina institucija. Kartais jaučiu, kad aš pats esu kažkas panašaus į konfesorijų. Ir nemanyk, kad mane domina tik politiniai klausimai. Mes žinome beveik viską šioj proto srity. Tikriausiai pasakius, ne tai mus domina, ką

NAUJIENOS ★ Chicago 8, Ill. šeštad., rugsėjo 6, 1958 ★ 3

žmonės daro, bet tai, ką jie galvoja. Tamsta gali man kalbėti be baimės. Pasakyk man, ką sapnavai pereinant naktį".

Aš papasakočiau.

"Negalvok visą laiką apie rytojų", jis pasakė kita proga. "Tamsta čia būsi dar ilgą laiką. Tamstos ateitis yra geros rankos, ir tamsta nesi atsakingas už savo veiksmus, kol esi šiame kambaryje".

Greit aš pasiekiau tos būklės, kur bet kokia rezistencija atrodė beprasmiška. Pradėjau nieko nebepaisyti...

* * *

Vieną dieną mano kalintojai bandė mano rezignacijos stovį. Atsibūdęs pamačiau, kad mano kambario durys yra atidarytos. Kitame ilgo koridoriaus gale kitos atviros durys, pro kurias matėsi saulės šviesa iš laisvojo pasaulio. Vieną momentą pajutau didelę pagundą bėgti. Bet viena tik mintis, kiek tam reikėtų pastangų, pradėjo mane varginti. Be to, maniau, kaip gali būti toks nelojalus daktarui Nemeth, kurs man buvo toks mandagus? Viena ta mintis mane bus nuvarginusi, nes greit užmigau, duris palikęs atviras.

Man rodomieji filmai kart darėsi keistesni. Bežiūrint į tigro išsižiojusius narsus, tigras pasikeitė į žmogų, kuriam dantistas traukė dantį. Kitoje scenoje mačiau moterį, kuri braukdama ranka per savo plaukus, nagais lyg kokiais skustuvais skutosi sau galvą. Tokios scenos mane labai veikė, pasilikdamos ilgą laiką galvoje.

"Atrodo, kad tamsta turi kažkokį proto negalavimą", syki pasakė Dr. Nemeth. "Mūsų eksperimentai gali iššaukti tam tikrą schizofrenijos rūšį. Bet, pagaliau, kas yra schizofrenija? Nieks, tik mažas lūžis mūsų sąmonėje. Paimkim, pavyzdžiui, kūdikį. Kai kurias pagrindines idėjas jis išigija pačioje savo gyvenimo pradžioje, tokias kaip svoris arba kūnų rezistencija. Schizofrenikuose ta sąmonė kinta, persidirba į atitrūkimą nuo

(Tęsinys 6-me pusl.)

\$500 iki \$1,500 nuolaidos naujiems 1958 m. automobiliams

1958 Chrysler - Plymouth - Imperial

Daugybė gerų visų išdirbysčių vartotų automobilių.
Galima nupirkti be pinigų išsimokėjimais.

BALZEKAS MOTOR SALES, INC.

U WILL LIKE US
CHRYSLER - PLYMOUTH - IMPERIAL
SALES and SERVICE

4030 Archer Avenue

Chicago, Illinois

Lietuvių didžiausia ir patikimiausia automobilių prekyba.

PADEKIME ARTIMIESIEMS LIETUVOJE IR SIBIRE!

Vėl siunčiame Jūsų užsakytus pas mus ar Jūsų pačių pristatytus siuntinius į visus kraštus. Taip pat parduodame visų rūšių medžiagas, odą ir kitas prekes žemiausiomis kainomis.

Kviečiame visus lietuvius įsitikinti, kad mūsų patarnavimas yra tikrai nuoširdus ir lietuviškas, o visus mūsų buvusiuosius klientus nuoširdžiausiai kviečiame sugrįžti pas mus ir vėl jaustis kaip SAVUOSE NAMUOSE—VIENOS ŠEIMOS NARIAIS.

PATRIA GIFT PARCEL CO.

3741 West 26th Street, Chicago 23, Ill., USA.

Tel.: Crawford 7-2126

Prieinamos Kainos - Didelės Nuolaidos

Geriausios vilnonės medžiagos, drabužiai, šilkas, medvilnė, muslinas siuntiniams į užjūrį.

TEXTILE CENTER

2547 W. Division St.
CHICAGO 22, ILLINOIS

Atdara tik sekmadienį.

UNION TEXTILE

649 W. Maxwell St.
CHICAGO, ILLINOIS

Atdara 5 dienas per savaitę, šeštad. ir sekmadienį, uždaryta.

(Tęsinys iš 2-ro pusl.)

konstatavusi Dievo mirtį ir pasaulio atsitiktinumą bei absurdiybę, pabrėžia žmogiškos baimės jausmą ir per jį stengiasi prieiti prie naujos humanizmo sąvokos; ji remiasi absoliučios žmogaus laisvės sąvoka, atmeta bet kokią optimistinio racionalizmo sąvoką ir laisvai pasirinktame beviltiškume ieško įkvėpimo savo drąsai, kuri yra viena iš pagrindinių šio naujo herojinio humanizmo sąvokų.

Prancūzų egzistencialistinė ateistinė literatūra atstovauja keturi stambūs rašytojai: Jean-Paul Sartre, egzistencialistinės mokyklos šefas, Albert Camus, André Malraux ir Simone De Beauvoir. Visi jie, su nežymiais skirtumais, propaguoja tas pačias idėjas, visi turi bendrą, išeities tašką-universo bei egzistencijos absurdiškumą.

Sartroi "kiekviena egzistencija atsiranda be pagrindo, gyvena savo silpnybe ir miršta atsitiktinai". Nesant metafizinio pagrindo, viskas pasiduoda baimės inercijai. Žmogus veltui siekia absoliuto absurdiškame pasaulyje, kuriame viešpatauja absoliuti laisvė. Šią laisvę reikia išnaudoti užsiangažuojant istorinėje plotmėje; bet kadangi Sartro absoliučios laisvės sąvoka yra priešinga bet kokiai dogmai, ji metasi į neribotą revoliuciją ir kuria sau moralę, kuri yra daugiau anarchistinio pobūdžio. Atmesdamas bet kokius sistematinis teigimus bei religinio pobūdžio eksplikacijas, Sartras čia nesustoja, bet eina dar toliau, teigdamas, kad "... nėra žmogiškos prigimties, kitaip sakant, kiekviena epocha išsivysto pagal dialektinius įstatymus, gi žmonės priklauso nuo epochos, o ne nuo žmogiškos prigimties" (*Egzistencializmas yra Humanizmas*, p. 136). Sartro žmogus, neturįs savitos prigimties, gerai žinąs savo likimą bei universo absurdiškumą, jaučiasi nereikalingas betiksliaje pasaulyje. Tačiau jo žmogui nėra viskas leista, nes, sugriovus seną moralę, reikia naujos, kuri atrodytų šitaip: "Tu esi laisvas; pasirink, kitaip sakant, išrask. Jokia bendra moralė negali tau nurodyti, kas reikia daryti; pasaulyje nėra jokio ženklo." (*Ibid.*, p. 47). Atsakymas herojiškas, kaip ir kitų egzistencialistų, atsakymas išstatas individą subjektyvumo kaprizams. Gi prieš bendrą absurda Sartras stato reikalo heroizmą laisva valia užsiangažuojant ir teigiant savo likimą kovoje prieš absurdiybę.

Albert Camus skatina kovoti prieš pasaulio absurdiybę bei jo žiaurumą ir propaguoti laisvę, teisingumą bei gėrį, kuriuos šis pasaulis neigia. Žmogaus santykis su pasauliu yra absurdiškas, bet žmogiška akcija teikia jam optimizmo. Tačiau nuo nihilizmo Camus pamažu pereina prie humanizmo. Jo "absurdiškas žmogus"

absurdiybe, ir pažinęs savo proto galią, jis žino, kaip Si-zipas risdamas aukštyne akmenį, kad eikvoja savo jėgas veltui. Ta pati pastanga yra jau pergalė ir "kovos dėl kalno viršūnės pakanka tam, kad užganėdintų jo žmogišką širdį" (*Sizipo Mitas*).

André Malraux žmogus yra "atsitiktinai mestas tarp materijos ir žvaigždžių gausybės, ir šiame kalėjime jis turi atkurti pakankamai galingus vaizdus savo niekybei pakenkti" (*Altenburgo Paskenduoliai*, p. 99). Nuo revoliucionieriaus jis prieina prie humanisto menininko, kuris savo darbais neigia savo niekybę, nors ir jo, kaip ir Sizipo pastangos, yra bergždžios. Kūrybiniame mene jis randa laisvo žmogaus atsakymą jį triuškinančiam pasauliui. Nuo paklusnumo pasauliui Malraux žmogus pamažu pereina prie pasaulio užvaldymo savo kūrybinėmis galiomis.

Simonne de Beauvoir, daugelio kritikų vadinama "dvidešimto šimtmečio Madame de Stael", išeina iš to paties egzistencialistinio taško-egzistencijos absurdiškumo pažinimo, paremto žmogaus laisvės sąvoka. Universali absurdiybe, pirminių bei aukštesnių vertybių stoka sudaro jos ateistinio egzistencializmo pagrindą nuo kurio ji stengiasi pakilti prie altruizmo, kur kito žmogaus laisvės gerbimas tampa moralės principu.

Šie minėti autoriai nurodė literatūrai gaires, kurias sekė nemažas skaičius jaunesnių autorių, norėjusių sukurti moderniškesnę literatūrą. Bet kaip paprastai, tie, kurie seka, dažnai peržengia nuosaikumo ribas, taip ir šie jaunieji autoriai (Vaillard, *Juokingas Žaismas*; Gary, *Europietinis Auklėjimas*; Audry, *Jūsų Eilė Ateis*; Molaine, *Pragaro Vargonai*) išpučia žmogiškos baimės temą, skelbia radikalų skepticizmą bei padaro žmogų vien fizine arba seksualine būtybe. Hermano Melville (*Moby Dick*, 1851) bei Franz Kafkos (*Procesas* 1924, *Pilis*, 1926) įtakoje ši literatūra pasidaro varginanti bei atstumianti tiek savo idėjomis, tiek brutališku stiliumi, naudojamu perduoti šias erotiškąs bei cinizmu persunktas idėjas.

Egzistencialistinė literatūra, tiesa pasakius, yra niūri ir kieta. Meilė, kilmingumas, viltis neranda čia sau vietos. Tačiau ši literatūra, jeigu ją pavadinšime pesimistine, yra daugiau negu dvasinė dekadencija bei moralinė suirutė. Ji bazuojasi tragiškumo pažinimu ir siejasi su Civilizacijos krize, kurios priežastimi egzistencialistinė literatūra tikrai nebuvo, kaip Volteras, Diderot, Renanas, Büchneris, Feuerbachas, Nietzsche ir Sartras nebuvo epochos ar laikotarpio kūrėjai: jie išplaukė iš paties laikotarpio ir išreiškė jo dvasią, nuotaiką, idėjas bei polėkius.

Prancūzų egzistencialistinė literatūra visgi nepasilieka ne-

vilties bedugnėje. Iš vienos pusės Sartras, Camus, Malraux, Beauvoir užakcentuoja gyvenimo beprasmiškumą bei absurdiybę, tačiau iš kitos pusės tie patys autoriai propaguoja drąsą, reikalingą šiam įsitikinimui. Taip kad Sartro herojai ieško progreso laisvės keliuose; dar daugiau Malraux

(Tęsinys 5-me psl.)

Identification Tags

for your children and pets, includes: Name, Street, City and phone number

ONLY 75 CENTS

Write or call

EILEEN O'HARA

4343 No. Halsted — BU 1-6078

Skaitkite Linksmą Mėnesinį Laikraštį VĖPLA

Karikatūros, šaržai, anekdotai, feljetonai ir įvairūs humoras
Metinė prenumerata tik \$1.50.

Adresas: VĖPLA, 854—39th Avenue
Ville Lasalle, Montreal, Q. Canada

MARSHALL SAVINGS earn Highest dividend

HENRY J. MORAVEC, President

N. W. CORNER HARLEM and OGDEN AVE.
RIVERSIDE, ILLINOIS

Riverside 7-8111

SEND US YOUR SAVE-BY-MAIL KIT

Name

Address

City

AMERIKOS LIETUVIAI IR ANGLISKŲJŲ SKOLINIŲ ŽODYNAS

Knyga, kurios visi laukė, bet labiausiai tai Valparaiso universiteto ir kitų universitetų bei kolegijų buvusieji lietuviai studentai. Ji yra pirmoji knyga, kurioje plačiai aprašomos aukštosios mokyklos, lankytos senosios Amerikos lietuvių inteligentijos; aprašomi ir veikusieji tose mokyklose lietuvių kalbos kursai; aprašoma ir pati inteligentija. Be to, daug pasakyta apie tuometinės lietuvių spaudos kalbą, apie privatinę ir parapiškes mokyklas, kuriose buvo dėstoma lietuvių kalba. Antroje knygos dalyje eina Angliškųjų skolinių žodynas, kuriame daug duodama gyvosios kalbos pavyzdžių, labai aiškiai atskleidžiančių šnekamąją Amerikos lietuvių kalbą. Knyga didelio formato, 366 puslapių, kietais viršelais, gerame popieriuje, kaina tik \$5.00. Rašykite:

DR. ALG. MARGERIS, 3325 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU

APIE SAVO NAMO
INSULIACIJOS PROBLEMAS.

Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies stako lentų ir namams materialų.

CARR-MOODY LUMBER COMPANY

3039 SO. HALSTED STREET

Tel.: VICTORY 2-1272

STANLEY LITVINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI

Dabar yra laikas tinkamai įrengti savo namą vasarai ir žiemai.

VISUOMENĖS MOKSLŲ, MENO IR LITERATŪROS ŽURNALAS DARBAS

kritiškai stebi mūsų išeivijos, Lietuvos ir viso pasaulio gyvenimą. Prieš konservatyvią provinciališką tradiciją DARBAS stato humanistines vertybes ir kūrybiškai šviežių žodį.

5410 SIXTH AVE.
Brooklyn 20, N. Y.

Ligi 1958 metų pabaigos iliustruotą trimėnesinį žurnalą D A R B A galima užsisakyti sena kaina: \$2.00 metams, \$5.00 trejiems metams; studentams \$1.50 metams. Paskiras numeris 75 centai.

WILLIAM P. LAUX MUSIC STUDIO

All Instruments Taught

A Faculty of Artists Teachers

KI 5-3015 — 4417 N. Melvina

NAUJAS TEPALAS

ir tabletes teikia naujos vilties kėntantiems nuo reumatizmo ir artrito.

The Star Pharmacal kompanijos, Chicago, chemikas pagamino naują tepalą ir tablečių. Ši nauja kombinacija, žinoma vardais AMERPOL RUB ir AMERPOL TABLET, pripažinta labiausiai efektyvia, malšinant skausmus, kuriuos paprastai sukelia reumatizmas ir artritas.

Ši nauja pasitvirtinusi kombinacija buvo išrasta paraudusiems, uždegimą turintiems sąnariams gydyti, patinimui sumažinti ir nutirpusių raumenų skausmui numalšinti nuostabiai greit ir su nuostabiais rezultatais. Prašykite vaistinėse. 98c. tepalas, \$3.50 tabletės.

herojus, revoliucionierius-mėnininkas bei Camus "homo absurdus" be paliovos ieško egzistencijos prasmės čia akcijoje, čia revoliucijoje, čia mene, čia pareigos sąvokoje. Taigi galutinėje išvadoje atrodo, kad reikia sutikti su Sartro teigimu, jog "egzistencializmas yra humanizmas" tiek, kiek jis užsiima žmogaus laisvės ir jo atsakomybės užakcentavimu ir reikalauja iš žmogaus drąsaus absurdiškės pažinimo bei užsiangažavimo; nors ir pasmerktas nepasisekimui. Taigi ši literatūra nėra vien neigimas: paneigusi jinai ieško ko nors teigiamo; sugriovusi senas vertybes, ji mums patiekia naujas. Kiek tos naujos vertybės yra realios bei pajėgios motyvuoti žmogaus moralinę elgseną — tai kitas klausimas. Ši literatūra, atmetus vertybių transcendenciją, Dievo egzistenciją, dvasiškai sutvarkytą žmogaus prigimtį, pateikia žmogui absoliučią laisvę, herojiškumą, užsiangažavimą, laisvą pasirinkimą.

Čia kyla klausimai: atmetus religinę moralumo sankciją, ar bus kokia nors kita, politinė ar socialinė sankcija pakankamas motyvas žmogaus moralinei elgsenai? Ar absoliuti laisvė neves į subjektyvumą, anarchiją, laisvės piktnaudžijimą: ar ji nepasidarys demoralizuojančiais faktoriais? Ar žmogus, sugriovęs laisvės vardanį, varžančias tvirtovės sienas, nepasijus po atviru mėlynu dangumi be jokios apsaugos? Gi kas liečia heroizmą, juk ne visi žmonės nori ir ne visi gali būti herojai. Ar iš viso, pagaliau, egzistencialistinė literatūra nėra utopinė, Platono, Thomas Morose, Campanellos, Francis Bacono, Fichtės, Cabelio ar Bellamy utopijų eilėje?

Dar daugiau, ar ši literatūra nebus kartais XIX š. romantizmo tąsa? Romantizmo sąjūdis, prasidėjęs pirmoje XIX š. pusėje, nusitęsė net per realizmą ir natūralizmą. Hugo baigė rašyti tik apie 1882 metus; gi Balzakas, Flaubert, Zola turėjo gana rimtų romantinių polinkių. Pritarimas romantizmui prasiveržė publikoje net 1897 m. su Rostando *Cyrano De Bergerac* pastatymu. Dar toliau, argi dadaizmas, kubizmas, suprarealizmas buvo griežtai neromantiški sąjūdžiai? Pagaliau Chateaubriand'o nuobodulio slėgiamas, vienišas, išdidus René, romantinių herojų sešelė, būtų gal visai neblogas egzistencialistinių herojų Meursault'o, Tcheno, Garino, Roquentino prosenelis. Į tuos klausimus bei samprotavimus atsakyti yra dar per anksti, — tam reikia laiko nuotolio.

Reakcija. Susilaukusi pritarimo iš vienos pusės, ši jauna literatūra jau susilaukė gana stiprios bei audringos reakcijos iš kitos pusės.

Thierry Maulnier (g. 1909), rašytojas, kritikas ir aristokra-

tinio humanizmo atstovas, kovoja su Sartro idėjomis vardan transcendencinių grožio ir tiesos vertybių. Doktrinaliai, sausiai, bet įtikinančiai jis gina humanistinę kultūrą ir jos sukurtas vertybes prieš egzistencialistus, marksistus bei kapitalistus.

Iš kitos pusės marksistai prikiša Sartro egzistencializmui besąlyginės laisvės teigimą, kuris atmeta istorinių faktų svarbą žmogaus bei žmonijos gyvenime. Nors Sartras ir smarkiai flirtavo su komunizmu (iki Vengrijos įvykių), tačiau tarp jų būta ir nuomonių skirtumų dėl kurių Sartras nepateko partijon.

Krikščioniškas egzistencializmas, atstovaujamas Gabriel Marcel, *Homo Viator*, (1944) bei metafizinių dramų, kaip *Dievas Žmogus* (1925), *Sugriautas Pasaulis* (1932) autorius, kovoja prieš mechaninį racionalizmą, kuris kliudo mūsų buities kūrybiniam pasireiškimui, ir prieš Sartro nihilizmą, kuris neigia logišką žmogiškos moralės buvimą.

Pagaliau egzistencializmui priešinasi Enimmanuel Mounier su savo personalizmo filosofija, dėstoma jo paties leidžiamame žurnale *L'Esprit*. Personalizmas sutinka su egzistencializmu, teigdamas, kad žmogus negyvena abstrakčioje plotmėje: jis yra sąlygose ir istorijoje, kuri tačiau yra atsitiktinė ir tragiška. Personalizmas taipgi sutinka su marksistiniu materializmu, liečiančiu realybės įtaką bei jos svarbą žmogaus gyvenime. Bet iš kitos pusės personalizmas pakyla aukščiau už marksizmą ir egzistencializmą, įžiūrėdamas asmens vertę jo dvasinėje egzistencijoje. Žmogaus materialistinę sąvoką personalizmas riša su transcendentinės tiesos sąvoka, norėdamas realizuoti dviejų filosofijų, egzistencializmo bei marksizmo, sintezę. Mounier teigia dvasios primatą, bet prieš iliuzionistines filosofijas, sykiu su Sartro bei Camus, jis skelbia egzistencijos nebūtinumą.

Einant atgal prie egzistencialistinės literatūros ir metus bendrą žvilgsnį į Sartro, Camus, Malraux ir Beauvoir vei-

(Tęsinys 6-me pusl.)

PERSIUNTIMUI SIUNTINIŲ Į SSSR, LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ IR KITAS RESPUBLIKAS naudokitės patarnavimu patikimos, atydzios ir skubios firmos

GENERAL PARCEL AND TRAVEL CO., INC.

(Licensed by USSR)

135 West 14th St., New York 11, N. Y.

Tel.: CHelsea 3-2583

116 EAST 7th STREET
NEW YORK CITY
Tel.: YU 2-0380

MŪSŲ SKYRIAI
132 FRANKLIN AVE.
HARTFORD, CONN.
Tel.: CHapel 6-4724

332 FILLMORE AVE.
BUFFALO 6, NEW YORK
Tel.: MOhawk 2674

900 LITERARY ROAD
CLEVELAND 13, OHIO
Tel.: TOWER 1-1461

11339 JOS. CAMPAU
DETROIT 12, MICHIGAN
Tel.: TOWNSEND 9-3980

632 W. GIRARD AVE.
PHILADELPHIA 23, PA.
Tel.: WALnut 5-8878

308 WEST 4th STREET
BOSTON 27, MASS.
Tel.: Andrew 8-5040

Visais klausimais, ryšyje persiuntimo siuntinių Jūsų giminėms ir draugams, kreipkitės į mūsų patyrius, atydzius ir mandagius skyrių vedėjus, kurie maloniai suteiks jums visus nurodymus. Mūsų didžiulė firma, turėdama tūkstančius patenkintų klientų, 100% garantuoja siuntinių pristatymą. Kiekvienas siuntinys išsiunčiamas laike 48 valandų ir adresatą pasiekia per 6—7 savaites (oro paštu laike 7—12 dienų).

Istaigose yra didelis pasirinkimas pirmos rūšies maisto produktų, pramonės gaminių, skarelų, avalynės, laikrodžių ir t. t. pačiomis žemiausiomis kainomis.

ATSIMINKITE, KAD MES ESAME SPECIALISTAI SIUNTINIŲ PERSIUNTIME.

UNion 6-9206

7643 HARDING AVENUE

MIAMI BEACH 41, FLORIDA

BLOKAS NUO PAJURIO

Sophie ir Bernice Welicka

MES NESAME PATENKINTI IKI JŪS NESATE PATENKINTI

Mes dėkojame savo klientams už rėmimą mūsų firmos ir jų patogumui mes skelbiame sekančius pagerinimus:

1. Mūsų istaiga Newarke bus atidara ir sekmd. nuo 9 iki 4 val.
2. Mes išsiunčiame siuntinius tuojau neatidėliodami.
3. Oro pašto siuntiniai, jeigu jie pristatomi iki 12 valandos, išsiunčiami tą pačią dieną.
4. Mes padidinome prekių pasirinkimą mūsų maisto ir medžiagų skyriuje.
5. Mūsų maisto, audeklių ir vaistų nauji standartiniai siuntiniai yra sudaryti ilga patirtimi remiantis mūsų klientų pareikalavimais. Ateikite į:

Package Express & Travel Agency, Inc.

1530 Bedford Ave., Brooklyn 16, N. Y.

Tel.: INgersol 7-6465, INgersol 7-7272

Atidaryta kasdien nuo 9 iki 6 valandos, sekmdieniais ir šeštadieniais nuo 9 iki 4 val.

312 Market St. Newark, N. J. Tel.: MITchell 2-2452

(Licensed by USSR)

MŪSŲ SKYRIAI:

78 Second Avenue
NEW YORK 3, N. Y.
ORegon 4-1540

11601 Jos Campau Ave.
DETROIT 12, MICH.
TOWnsend 8-0298

121 S. Vermont St.
LOS ANGELES, CAL.
DUNkirk 5-6550

N. Y. istaiga atidaryta kasdien 9—6, šeštad. ir sekmd. 9—4.

832 N. 7th Street
Philadelphia 23, Pa.
WALnut 3-1747

651 Albany Avenue
HARTFORD, CONN.
CHApel 7-5164

1241 N. Ashland Ave.
CHICAGO 22, ILL.
HUMboldt 6-2818

Jums maloniai patarnaus mūsų tarnautojai ir su jumis kalbės jūsų gimtąja kalba.

K. J. MACKE & COMPANY

1924 m. Kazio Mačiuko įsteigta Apdraudos Agentūra

2549 West 71st Street, Chicago, Ill.

Tel.: PROspect 6-3140

Tvirtyje apdraudos istaigoje apdraudžiam namus, baldus, prekes, krautuvų langus, tavernas, automobilius ir kitus įvairius vertinamus daiktus; apdraudžiam namų savininkų atsakomybę, gyvybę ir asmenišką atsakomybę. Reikalui esant, apdraudos mokesčius galėtume paskirstyti net 7 mėnesiams. Kviečiame pasinaudoti mūsų ilgų metų patyrimu ir apdraudos reikalais mielai teikiama patarimais.

AMERIKOS ŽMONĖS PAGARSĖJĘ PRASTAIS DANTIMIS,

pasakė Benjaminas Franklinas dar prieš 170 metų. Yra kas nors blogai, jei 95% vaikų jau turi išpuvusius dantis. Apie dantų ligas ir kaip nuo jų apsisaugoti vaizdžiai ir išsamiai rašo Dr. Antanas Gustainis savo naujojo knygoje.

DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis

Geras popierius, kieti viršeliai. Knyga kainuoja \$4.00.

Siųskite čekį ar Money Orderį:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill.

Magiškasis kambarys

(Atkelta iš 3-čio psl.)

tikrovės. Tamsta, be abejo, supranti, kad visi didieji menininkai yra daugiau ar mažiau schizofrenikai. Argi poetai nesukuria tokių vaizdų, kokie paprastam žmogui niekuomet ir į galvą neateitų? Paimkim, pavyzdžiui, žymiausią Vengrijos poetą Attilą Jozsef. Jo talentingiausi kūriniai buvo parašyti jam esant schizofrenijos stovyje. Žinoma, jis baigė nusižudydamas po traukinį.

"Bet tamsta dar nepasiekei to stovio", jis tęsė toliau. "Vis dėlto aš turiu pasakyti, kad ir tamstos rašiniai yra aiškiai nepaprasti. Sutikime su faktais. Joks normalus žmogus neaikvoja savo laiko, steng-

Žvilgsnis —

(Atkelta iš 5-to psl.)

kalus, matosi tam tikra evoliucija humanizmo linkui. Ne Anatole France, Charles Maurras, Paul Bourget ar Romain Rolland humanizmo sąvokos linkui, bet link fundamentališkos kiekvieno humanizmo sąvokos-pasitikėjimo žmogumi, imant jį tokį, koks jis yra (Seneca, Montaigne) šiandieninio pasaulio sukurtose aplinkybėse. Malraux nuolat rūpinasi žmogaus pažinimu ir jo egzistencijos įprasminimu ar tai herojiškose avantiūrose, ar meninėje kūryboje. Sartras, pradėjęs su nusivylusios egzistencijos teigimu, stengiasi sukilinti savo filosofiją. Camus ir Beauvoir prieina prie tvarkingo bei gėrio galmybės teigimo. Tad bendrai paėmus šie mūsų laikotarpio reprezentaciniai rašytojai moko mus dviejų dalykų: aiškiaregiškumo kas liečia mūsų žmogišką likimą ir valios svarbą bei reikalingumą pozityviai akcijai.

Žmonija su dviem pasauliniais karais jau buvo priėjusi netoli absurdistės. Moraliniai ir materialiniai griuvėsiai buvo neapsakomi. Gi šių dienų žmogus, Goethės baladės "Raganiaus Mokyns", norėdamas pilnai pažinti savo amatą, atpalaiduoja tokias gamtos jėgas, kurių patsai persigando. Žmogus norėtų apieisti nesaugią dirvą ir pajauti po savo kojom tvirtesnę pagrindą. Egzistencialistinė literatūra ir veda žmogų ta kryptimi, imdama jį tokį, koks jis yra — praradus metafizinį pagrindą ir transcendentines vertybes.

Ta literatūra, nors atrodo ir linkusi utopijon, ieško tačiau skersai žmonijos istorijos nelaimių, pastovių tendencijų ir aspiracijų; ji stengiasi pervesti žmogų per neviltingą naktį ir jį užvesti ant tvirtesnio pagrindo, negu jis dabar stovi. Šios literatūros humanistiniai tikslai yra aiškūs. Ir kadangi humanizmas nėra galutinė formulė, bet laikinė sintezė, atvira patirties ir galvojimo laimėjimams, šios literatūros intencijos bei norai yra teisėti.

NAUJIENOS ★ Chicago 8, II. Šeštad., rugsėjo 6, 1958 ★ 6

damasi išgauti keistus efektus iš paprastų žodžių. Dauguma žmonių verčiau beveltytą laiką praleisti meilei arba užsidirbti pinigų".

Vieną kartą per tuos nebajamus pasikalbėjimus su daktaru Nemeth aš išdaviau paslaptį, kurios buvau prisiekęs niekam nepasakyti. Fiziniu kankinimu jie nepriverstė manęs išduoti policijai vardų, kuriuos jie norėjo iš manęs išgauti, tačiau magiškasis kambarys savo pasiekė. Kuomet tikrai aš tai padariau, mano atminty pasilieka tūštuma, tačiau aiškiai atsimeinu, kad aš jiems papasakojau, ir pamenu, kad tuomet man visa tai atrodė visai nesvarbu.

Tikrai, dabar niekas nebebuvo svarbu. Mano asmeniniai įpročiai buvo reguliuojami, kaip kokio gyvulio, su kuriuo daromi eksperimentai laboratorijoje. Pagaliau aš pasidariau toks tinginys, kad mano kalintojai turėjo mane net nuprausti. Didžiausią laiko dalį praleidau sudribusiam snaudulyje. Miegoti galėjau bet kur — ir miegojau, kėdėje, ant grindų, savo keistoje galu nuleistoje lovoje. Vieninteliai protarpiai, kuomet pajusdavau šiokią tokią normalumo sąvoką, buvo kai gaudavau daktaro Nemeth hipoderminę adatą.

Palaipsniui aš netekau bet kokio pasitikėjimo savo sugebėjimu padaryti kad ir mažiausią pasiryžimą. Balsai beriošo mano paties galvoj nuolat mane mokė ir pagaliau atsisakiau bet kokio protavimo, kaip visiškai bereikšmingo.

Judomieji paveikslai buvo rodomi vis dažniau ir dažniau, visi tokie absurdiški scenų pilni. Štai upe plaukia žmonės ir išeina į krantą visiškai sausi ir apsirengę. Lytinių orgijų scenos pradėjo viršyti bet koki įsivaizdavimą. Syki, po vienos tokios scenos, aš pamenu, jog tikrai radau nuogą moterį begulinčią šale savęs ant grindų. Buvau tikras, kad tą pačią mačiau ką tik rodytame filme. Dabar, kai į tai pasižiūriu atsimindamas, visai nesu tikras, ar tai buvo tikrovė ar įsivaizdavimas.

Kartais tokie filmai įgaudavo ir politinį atspalvį. Jie rodė rezistencijos didvyrius, sprogdinant tiltus ir dirbtuves ir slenkant per priešo aptvarus. Vienaime tokių filmų tūlas neatsargus partizanas išpylė kavos puoduką sau ant rankovės. Atsibudęs pajutau, kad mano paties rankovė yra šlapia ir kvepia kava. Kitame filme didvyris bėgo per didelį lietu, ir kai pasipurtęs atsibudau iš pastyrimo, visas buvau šlapias.

Neužilgo daktaras Nemeth pradėjo daryti su manim pačiu eksperimentus, kaip su "vadu", vadindamas mane "šefu" ir atnešdamas man rašomąją mašinėlę parašytius

(Tęsinys 7-me pusl.)

PASKOLOS NAMU PAGERINIMUI
Kiekviena santaupų sąskaita federaliai apdrausta per FSLIC iki \$10,000.
ROSELAND STANDARD SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
10833 South Michigan
Chicago, Illinois

DAILIAME CRAIG MANOR
Dolton, Illinois
3 miegamųjų, 2½ maudynių, Tri-level namai.
Visiškai užbaigti. \$20,150 iki \$25,500.
SIMPSON HOME Developers, Inc.
Craig Manor, Dolton, Illinois.

CORCORAN
Funeral Home
VĖSINAMOS KOPLYČIOS
6150 NO. CICERO AVE.
Chicago, Ill. PEnsacola 6-3833

PAMOKOS
Anglų kalbos
Pilietybės
Prekybos teisių
Stenografijos
Mašinėlė rašymo
Pamokos vyksta vakarais ir dienos tris kartus savaitėje: pirmadienį, trečiadienį ir penktadienį.
Amerikos Lietuvių Mokykla
816 West 33rd Place
Chicago 8, Illinois

BŪKITE TIKRI,
kad jūsų dovanojami siuntiniai į Lietuvą, Latviją, Ukrainą ar Sovietų Sąjungos dalis
YRA 100% APDRAUSTI

Siųsdami savo paketus, būkite tikri, kad jūs siunčiate juos per autorizuotą firmą ir reikalaukite apdraudos įrodymų.

Jūsų pačių interese turėti reikalus su patikima bendrove, kuri yra biznyje daugiau, kaip 25 metų. Mes didžiuojamės savo mandagiu, asmeniniu, atidžiu ir greitu patarnavimu.

Gautus p a š t u siuntinius mes pakvituojame ir pasiunčiame sąskaitas per 24 valandas.

Atsilankykite į bet kuri mūsų skyrių ir pareikalauskite. Vedėjo parodyti jums paliudyta kopija apdraudos poliso nuorašą nuo DURU IKI DURU. Reikalaukite mūsų puikių katalogų.

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.
716 Walnut Street,
Philadelphia 6, Pa.
Walnut 5-3455

1991 Broadway
NEW YORK 23, N. Y.
Telephone: LYceum 5-0900
390 West Broadway
SO. BOSTON 27, MASS.
Telephone: ANDrew 8-8764

Isitėmykite naują adresą:
263 Market Street
Newark 2, N. J.
Telef.: MArket 3-1968
4102 Archer Avenue

CHICAGO 32, ILLINOIS
Telef.: FRontier 6-6399
6446 Michigan Avenue
DETROIT 10, MICHIGAN
Telephone: TASHmoor 5-7560

1313 Addison Road
Cor. Superior Ave. & E. 71st St.
CLEVELAND 3, OHIO
Telephone: UTah 1-0807

683 Hudson Ave.
ROCHESTER, NEW YORK
Tel.: BAKer 5-5923

Reikalaukite telefonu arba raštu mūsų paskutinių informacijų knygtę.

Skelbkitės "N-nose"

Kairio knyga LIETUVA BUDO

NAUJIENOSE galima gauti tik ką iš spaudos išėjusią Stepono Kairio knygą LIETUVA BUDO. 416 didelių (6x8½) puslapių, kieti viršeliai. Kaina \$5.50

Siųskite siuntinius!

Siunčiame dovanų siuntinius į Lietuvą ir kitus kraštus: naujus gatavus rūbus ir taip pat įvairias medžiagas, maistą, vaisius, akordeonus, siuvas ir mezgamas mašinas, laikrodžius ir kitus daiktus. Siuntinius galite patys čia vietoje sudaryti.

KAINOS PRIEINAMOS.

A MER LIT SUPPLIES CO.
2221 W. CERMAK ROAD
CHICAGO, ILL.

STASYS GRUBLIAUSKAS, Vedėjas.

• Parduodu, Pritaikau
• ir Įdedu Naujus

moderniškus aliuminijaus langus, duris ir vasarinius tinklius. Apdraudžiu namus, automobilius, langus, baldus ir kitus dalykus nuo ugnies, vagies ir kitokių nelaimių.

Kreipkitės, mielai noru Jums patarnausiu.

JUOZAS SPAITIS
3261 So. Halsted St.
Victory 2-6469

CHICAGOS SVARIAUSIAS IR MODERNISKIAUSIAS DARŽAS
BUČO DARŽAS
WILLOW WEST INN
AND PICNIC GROVE
83rd and Willow Springs Road
WILLOW SPRINGS, ILL.

PETRO ŠIRVOKO NUOTYKIAI

Vienas aukšta mokslo lankęs žmogus, Bostono sieloganis, atsiuntė Petrui Širvokui laišką, patardamas jam susipažinti su Betinos Baxter stebuklais. Šis štukorius, matyt, nežino, kad Petras Širvokas savo knygoje yra aprašęs daugiau stebuklų ir su juo nutikusių įvairiausių nuotykių, negu bet kurios panos knygoje galėtų būti suminėta. Svaisto knyga apie Petro Širvoko stebuklus ir nuotykius bus pasiųsta, kai du doleriai ateis tokiu adresu: NAUJIENOS, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois.

Skaitykite "N-nas"

Magiškasis kambarys

(Tęsinys iš 6-to pusl.)
pranešimus, tokius, kaip matyti filme.

Juo labiau mano pasitikėjimas savimi mažėjo, juo labiau jutau pasitikėjimą daktaru Nemeth augant. Pradėjau pagaliau jausti didelį pasididžiavimą, kai jis priskirdavo man tų rezistencijos kovotojų nuopelnus filmui pasibaigus. Aš buvau jau tiek toli toje padėtyje, kuomet kaliniai išsiplepa fantastiškiausius prisipažinimus, kad vėl greičiau galėtų grįžti į tą vienintelę realybę, kokią jie bežino — į savo magiškąjį kambarį.

Bet eksperimentas su manimi, kurs atrodė toks sėkmingas, buvo pertrauktas.

Vieną dieną, besvirduliuodamas aplink savo lovos stalą aš sunkiai apsibridau ir nuverčiau besisukančią lempą, sumušdamas ją į šipulius. Tas įvykis sukėlė manyje paniką. Baisiai bijojau, kad daktaras Nemeth dabar supyks ant manęs.

Aš tiek įsiutau pats ant savęs už tą lempos sumušimą, jog laikinai visas mano sugležimas praėjo. Visa proto sumukimo bedugnė staiga paaiškėjo. Kai tai pajutau, stauga mane pagavo nesuvaldomas noras keršyti, ir aš pradėjau fanatiškai daužyti viską kambaryje. Kiek fizinių jėgų beturėdamas, aš savo sukaupią įniršimą išliejau prieš baldus, sudraskydamas ir sulaužydamas į gabalus.

Tas įvykis, be abejo, išgelbėjo mane nuo proto pamišimo ir pajutau didelį pasiryžimą kovoti prieš savo pavergėjus. Instinktyviai pasisavinau metodą, kurs padėjo sulaužyti tą užkerėjimą. Per visus eksperimentus, kokie tik buvo su manim daromi, geram eksperimento pasisėkimui yra būtinai reikalingas kalinio bendradarbiavimas. Aišku, tas tikslas slėpėsi už viso daktaro Nemeth mandagumo. Žinojau, kad vienintelė viltis ištrūkti iš šio magiško kambario buvo nuduoti pamišėlių. Ir kadangi jau visai nebetoli to buvau, mano elgesiai buvo tokiais ir palaikyti.

Man bedaužant baldus, mano kalintojai supuolė į kambarį. Mano padūkimas, kurs buvo iš dalies tikras, iš dalies simuliotas, nepraejo per keletą valandų. Atsisakiau bet kokio maisto, pagaliau man davė labai didelę raminančių vaistų injekciją ir apvilko bepročio marškiniais. Turiu pasakyti, kad net tuo metu mano kalintojai nebuvo brutalūs. Pagaliau vaistai pradėjo veikti ir aš nugrimzdau į visišką letargiją, nepajėgdamas nieko daugiau daryti.

Daktaras Nemeth, be abejo, manė, kad įvyko kokia klaida eksperimente. Gal būt, tokie dalykai ir dažniau pasitaikydavo šiame magiškame kambaryje. Tur būt, jis nusprendė, kad iš manęs nieko gero nebe-

išeis. Kai pagaliau atsibudau iš sunkaus nuomario, pajutau, kad man vėl mauna ant galvos maišą.

Sargybiniai mane nugabeno į kitą Budapešto miesto dalį, kurią vėliau atpažinau esant milžiniškąjį Guyitofogház kalėjimą. Mano nuduotas pamišimas laimėjo. Buvau palaikytas "pavojingu", aiškiai išvartytu iš proto tame magiškajame kambaryje. Mano didžiausiam džiaugsmui, patyriau, kad mano kankintojai nė nebando tyrinėti, ar aš nevaidinau. Tiesą pasakius, aš pats nebuvo tikras.

Nežiūrint mano didelio dviesios pakilimo, kad man pavyko nugalėti magiškąjį kambarį, pajutau, kad esu nepaprastai nervingas ir negalėjau susikoncentruoti. Tik po ilgų savaičių kalėjime, vienišoje celėje, pradėjau jaustis normaliau.

Pagaliau buvau padėtas į celę su kitais kaliniais, kur sutikau ir kitus, pergyvenusius magiškojo kambario patirtį. Kai kurie, kurie ten išbuvo ilgiau už mane, atrodė savo patirties visam laikui pagadinę. Kiti atrodė atgavę protą. Kai pagaliau atsipeikėjau iš savo pastyrimo, man davė darbą kitose kalėjimo dalyse. Čia radau eilę kalinių, buvusių žymių Vengrijos politiniame gyvenime vyrų.

Vieną dieną, būdamas kalėjimo ligoninėje, susitikau su žymiausiuoju Europoje politiniu imtiniu, — kardinolu Mindszenty. Sunkiai sargybos saugomas specialėj celėj, jis buvo figūra, kurio kilmingumas nustatė jo santykius su kalintojais. Visi atrodė jį gerbė, ar gal jo bijojo.

Vėliau patyriau, kad jisai pergyveno panašų į mano išbandymą, bet aš mačiau, kad jis yra atgavęs visas proto jėgas ir net atkaklumą prieš komunistus.

Yra daug aspektų tame magiškajame kambaryje, kurių aš nepajėgiu suprasti. Tikrumoje, AVH (slaptoji policija) turėjo galvąje visą kraštą pavėrę savo rūšies magišku kambariu. Nes politiškai policijai galvojantis, protaujantis žmogus yra nepageidaujamas pavykus.

Patyriau, kad to kambario kaliniams būdavo duodami įvairiausi vaistai, jų tarpe ir meskalinas bei skopolaminas. Tie vaistai išsukia kambario aukose "sambrekšmio miegą", t.y. būklę tarp gyvybės ir mirties. Kas dėl to šviesos spindulio, aš neturiu apie jį supratimo ir šiandien, ar tai buvo paprastas spindulys nugądinti kaliniams ar tai buvo tikrai koks specifinis spindulys, toks kaip X spinduliai. Vis dėlto jis padėjo ne vieną kalinį nuvaryti į nebepataisomą beprotybę.

Autorius buvo išgelbėtas 1956 m. spalio 23 d., kai sukilę vengrai atidarė kalėjimų duris.

"Kol rusų tankai pradėjo (Tąsa 8-tam psl.)

IAUJENOS, Chicago 8, Ill. ★ šeštadienis, rugsėjo 6, 1958 ★ 7

DR. S. VAITUSH, Opt.

Palengvins akių itarimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo arba aptemimo, nervuotumo, skaudėjimo, akių karščio. Atitaisau trumparegystę ir toliaregystę. Prirenčiu teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimai daroma su elektra, parodancia mažiausias klaidas. Speciali atyda kreipiamą į mokyklos vaikus.

VALANDOS:
Nuo 10:30 ryto iki 7:00 vakaro.
Šeštadieniais iki 4 val. vakaro.
Trečiadienį ir sekmadienį uždaryta.
4712 S. ASHLAND AVE.
Yards 7-1373

GREITAI • GERIAUSIAI • LENGVAI

PINIGAI I LIETUVĄ

10 Rublių už 1—
Mokestis \$5 — iki \$50.00

PILNAI GARANTUOTA
KVITAS PARUPINAMAS
EXPRESU PER 2 SAVAITES

GRAMERCY

744 Broad Street
Newark 2, New Jersey, U.S.A.

Leista Banku Dept.
ir apdrausta.

NELAUKITE - RYTOJ GALI BŪTI PERVELU!

Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius, ar žiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimė išituks, neturėsite jokių nemalonumų.

"Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters"

O'MALLEY & McKAY, Inc.

222 WEST ADAMS STREET KAMBARYS 1043
Telefonas: CEntral 6-5208

Generaliai Agentai Šių Kompanijų:

COLUMBIA INSURANCE COMPANY
PEARL ASSURANCE COMPANY
LUMBERMEN'S INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.
MICHIGAN FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY
AMERICAN AUTOMOBILE INSURANCE CO.
MASSACHUSETTS BONDING & INSURANCE CO.

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS IR GAZOLINO STOTIS

Lyginimas, dažymas, taisomi ir reguliuojami (tune-up) motorai, stabdžiai, transmisijos ir t. t. Alyva, baterijos ir padangos. RADIATORIAI, GENERATORIAI IR VISA ELEKTROS SISTEMA.

Pas mane pirkti duslintuvai įdedami veltui

Darbas atliekamas patyrusių mechanikų

Išmetimo vamzdžiai įdedami veltui, jei perkamas duslintuvas.

M. ČESAS

1934 West 59th Street Tel.: GR 6-9136
Dirbtuvė atidaryta nuo 8 val. ryto iki 8 val. vak. Sekmad. uždaryta.

ATVYKITE IR ĮSITIKINKITE

Mūsų kainos mažesnės negu kitur!

Pasirinkite medžiagas tiesiai iš ritinio ir jums nukirps tiek kiek yra reikalinga vienai eilutei arba kelioms.

Didžiausias pasirinkimas visai šeimai, mažiems ir dideliems!

Toliau gyvenantieji gali gauti medžiagas pavyzdžius, ir jiems pasiūsiame tokias medžiagas, kokių jie pageidauja C. O. D.

DIDŽIAUSIAS MEDŽIAGŲ PASIRINKIMAS URMO PRĖKYBOS APYLINKĖJE

• SILKAS • VILNONĖS VIETOS IR ANGLIŠKOS MEDŽIAGOS, • VELVET, • MEDVILNĖ, LININĖ IR LANGŲMS UŽUOLAUDŲ VISOKIŲ RŪŠIŲ MEDŽIAGA.

Darbo valandos: Kasdien nuo 8:30 val. ryto iki 8 val. vak.; Pirmadienį iki 7 val. vak.; Šeštadienį nuo 8:30 val. ryto iki 5 v. v.

HENRY S. FRAERMAN

215 WEST JACKSON at WELLS Tel. WEBster 9-4187

ANEKDOTAS

(Tęsinys)

— Kas čia darosi? — piktai teiraujasi Bykovas.

— Matote, Jegorai Ivanovičiau, žmonės reikalauja...

— Paša, netarškėk! Kokie žmonės? Mužikai?

— Mužikai — irgi...

— Ko — irgi?

— Reikalauja žemės.

— Iš ko?

— Ogi matote...

Toliau prasidėjo tikriausia nesąmonė: kuprelis, sukalioldamas kėdėje it vėžys verđančiam vandeny, šaipėsi lyg nusikaltęs ir murmėjo:

— Visi reikalauja iš kits kito atsiskaityti...

Jis trynė rankas, jo akyse spindėjo svaigus džiaugsmas, prieštaraudamas nerimo kupinam pasakojimui, šleivos kojos įkyriai trypinėjo ir šiūravo postalėje.

— Visuotinė nuoskauda prieš gyvenimą pakėlė balsą, ėmė blaivėti protas, ir visi sutinka, kad nebegalima leisti taip gyventi...

— Kaip, dvikupri kipše?

— Va — šitaip! Apie viską kalbama labai drąsiai, o kai kurie taip pasakoja, lyg iki šių dienų būtų miegoję, o visa praeitis jiems būtų prisisapnavusi, dievaži! Ryžtingumas ir atkaklumas...

Atgręžęs į Bykovą pliką senio veidą, kuprelis sėdėjo šonu į jį, nudryžęs švarkelis susibruko jam ant smailios kupros, išlindo balta marškinių pūslė ir kone iki kelių purvais aptaškytų kelnų petneša.

“Su kokių netikusių žmogum aš gyvenu”, — pagalvojo Bykovas.

— Tikras anekdotas, Jegorai Ivanyčiau, — visi išgužėjo į gatvę, grūdasi prie dūmos...

— Eik po velnių!

Ir, pasilikęs vienas, Bykovas liūdnei susimąstė:

“Tokia niekam tikusi kirmėlė, o erzina! Duosiu jam pinigų, — tegu pas mane nebegyvena. Dabar, kai yra Jakovas, man jo nebereikia...”

Jakovas parvažiavo lietingos dienos vakare; jis nulipo žemyn, arbatos, iškilmingai, lyg būtų parėjęs iš cerkvės po komunijos. Jo viduje buvo kažkas tamptai ištempęs, kuodas dar atkakliau styrojo, antakiai susirūpinę užgriuvo akis, o balsas pasidarė žemesnis, užkimo. Tai padidino Bykovo nerimą, sukėlė jam nelaimės nuojautą.

— Na, ką gi, kaip Maskva?

Nemaloniai kirčiuodamas žodžius, sūnėnas ėmė kalbėti susimąstęs, bet nepaprastai garsiai, lyg būtų liudijęs teisę, prisiekęs sakyti tiesą. Kalbėjo ilgai, neatsakydamas į piktus klausimus, ir dažnai stabtelėdavo, prisimindamas ar parinkdamas žodžius.

“Meluoja! Gąsdina”, — galvojo Bykovas, ižeistas, kad Jakovas nekreipia dėmesio į jo klausimus, piktai stebėdamas, kaip kuprelis nekantriai sukiojasi kėdėje ir, pravėręs varlės burną, nori, matyt,

įterpti kažkokį savo žodį.

“Susiuostė, velniai...”

Jakovas papasakojo neįtikėtinų dalykų: visi luomai kažkodėl staiga pakėlė maištą, reikalauja, kiekvienas pagal savo interesus, palengvinti gyvenimą, ir visi žmonės kaip girti šoka kits su kitu peštis.

— Na, ir kas gi bus? — nepasitikėdamas, piktai paklausė Bykovas.

Somovas pagalvojo, garšiai atsiduso ir prašneko:

— Bus blogai, jeigu nepasieksime, kad būtų visuotinai suvaržyta sąžinė ir kad žmonės viens kitam padėtų. Man, Jegorai Ivanovičiau, labai gaila kelti jums nerimą, — tačiau

NAUJIENOS, Chicago 8, Ill. ★ šeštadienis, rugsėjo 6, 1958 ★ 8

negaliu nuslėpti: gali įvykti net tikra revoliucija su ginklų rankose.

— Meluoja! — tarė Bykovas tvirtai ir ryžtingai. — Iš kur, koks ginklas? Meluoja. Tai tu naudojiesi, kad aš — ligonis, pats negaliu iš namų išeiti... tai tu mane gąsdini, nori, kad iš baimės numirčiau.

Ir, trankydamas kumščiu į stalą, kad net ėmė tarškėti puodukai, jis švokštė, išvertęs akis:

— Aš — ne senė, pasaulio pabaiga netikiu! Nebijau! Nieko nebijau! Kol gyvas — esu turto šeimininkas...

Jis liovėsi, matydamas, kad sūnėnas, didžiai nuraudęs, pasislunko prie jo kartu su kėde, kimiai kostelėjo...

(Bus daugiau)

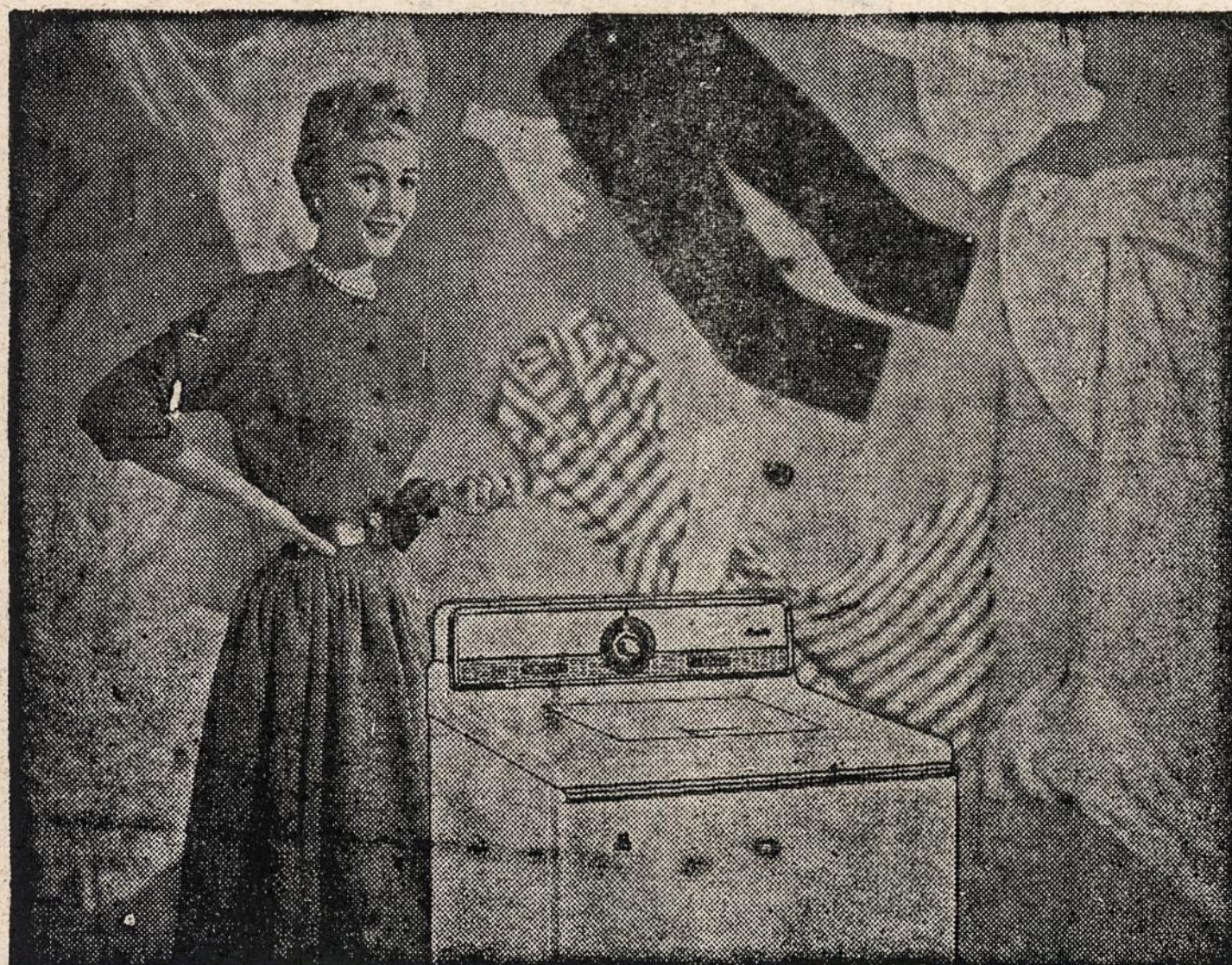
(Tęsinys iš 7-to pusl.)

bildėti Budapešto gatvėmis, aš jau buvau pakeliui į Vieną ir laisvę”, baigia autorius.

J. Pr.

Rami sąžinė gali miegoti ir griautiniui gaudžiant, o kalta — ir tyloje negali užmigti.

Jeigu žmogus turėtų visa, ko nori, jis turėtų daug bėdų.

Everything* is Washable in the NEW MAYTAG ALL FABRIC AUTOMATIC

* If it's safe in water... it's washable in the new Maytag. Sheer stockings and delicate sweaters of fragile modern fabrics... dainty baby wools... sturdy cottons and heavy materials... now you can wash them all automatically, yet with the gentleness of hand washing. Saves on ironing, too.

Only MAYTAG offers you all of these features:

• Two speed washing action. Push-button control.	• Automatic water level control saves water.	• Built-in Suds Saver optional.
• Choice of 3-water temperatures, with exclusive cold water wash or rinse.	• Gyrofoam action and double spin tubs for cleaner, faster washings.	• In White, Pastel-tone, Green or Yellow.

CITY WIDE APPLIANCE CO., INC.

7445 S. Cottage Grove

HUDSON 3-5200